

Lakiosasto

26.2.1997

Työeläkelaitoksille

ULOSOTTOLAKI MUUTTUU

Tasavallan presidentti on 21.2.1997 vahvistanut lain ulosottolain muuttamisesta (171/1997). Laki tulee voimaan 15.3.1997.


Ulosottolakiin on otettu säännökset ulosottoviranomaisen tietojensaantioikeudesta ja salassapitovelvollisuudesta. Ulosottoviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada yksittäisessä ulosottoasiassa viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta yhteisöltä esimerkiksi velallisen työ- ja palvelussuhteita sekä eläkkeitä koskevia tietoja. Hallituksen esitys (HE 145/1996 vp) muuttui lakivaliokunnassa siten, että tietojen luovuttaminen koskee vain täytäntöönpanolle välttämättömiä tietoja (UL 34 f §). Tämä tarkoittaa mm sitä, että Eläketurvakeskuksella on velvollisuus antaa tietoja työsuhderekisteristään ainoastaan silloin, kun ulosottoviranomainen tarvitsee tietoa välttämättä täytäntöönpanoa varten

Oikeusministeriö antaa asiasta ohjeet ulosottomiehille. Eläketurvakeskus antaa tarkemmat ohjeet myöhemmin eri yleiskirjeellä.

Suomenkielinen lakiteksti on liitteenä.

Tilaukset

Ruotsinkielisen lakitekstin voi tilata Oy Edita Ab:sta, puhelin (09) 5660 566.

ELÄKETURVAKESKUS

Pentti Koivisto



Helena Tapio

Laki

ulosottolain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä helmikuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain 4 luvun 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 22 päivänä maaliskuuta 1996 annetussa laissa (197/96), sekä lisätään 3 lukuun uusi 21 c ja 34 e—34 g § sekä 7 lukuun siitä 22 päivänä heinäkuuta 1991 annetulla lailla (1066/91) kumotun 17 §:n tilalle uusi 17 § seuraavasti:

3 luku

Yleisiä säännöksiä tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta

21 c §

Jos täytäntöönpano muuten saattaisi vaarantua:

1) ulosottomies, joka on 21, 21 a tai 21 b §:n nojalla toimivaltainen, voi sen estämättä, mitä asian siirtämisestä ja virkaavusta säädetään, ulosmitata toisen ulosottomiehen toimialueella olevan omaisuuden;

2) ulosottomies, jonka toimialueella on velalliselle kuuluvaa omaisuutta, voi ulosmitata siellä olevan taikka toisen ulosottomiehen toimialueella olevan omaisuuden, vaikka hän ei muutoin olisi toimivaltainen; ja

3) ulosottomies, joka on 21, 21 a tai 21 b §:n taikka 2 kohdan nojalla toimivaltainen, voi sen estämättä, mitä 4 luvun 14 ja 17 §:ssä säädetään, ulosmitata irtaimen omaisuuden, vaikka sen sijaintipaikkaa ei tunneta, jos omaisuus voidaan sitä näkemättä riittävästi yksilöidä.

Mitä 26 §:ssä säädetään, ei koske 1 momentissa tarkoitettua ulosmittausta. Ulosottomies voi toimittaa 1 momentissa tarkoitetun ulosmittauksen omalla toimialueellaan tai toisen ulosottomiehen toimialueella. Ulosmittauksen jälkeen asia on siirrettävä sille ulosottomiehelle, jolle toimen suorittaminen muutoin olisi kuulunut, jos viimeksi mainittu

ulosottomies pitää siirtämistä tarkoituksen mukaisena tai jos myös hän on ulosmitannut saman omaisuuden.

Jos 1 momentin nojalla toimitetun ulosmittauksen jälkeen käy ilmi, että ulosmittausjärjestystä tai velallisen oikeutta osoittaa omaisuutta ulosmitattavaksi koskevien säännösten mukaan muuta omaisuutta olisi pitänyt ulosmitata, ulosottomiehen on ulosmitattava mainittu omaisuus sekä peruutettava aikaisempi ulosmittaus noudattaen, mitä 9 luvun 1—4 §:ssä säädetään.

34 e §

Täytäntöönpanoa varten välttämättömien tietojen saamiseksi sivullisen on yksittäisessä ulosottoasiassa kysyttäessä salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava ulosottomiehelle:

1) onko hänellä velalliselle kuuluvaa omaisuutta hallussaan tai muutoin määräysvallassaan ja omaisuuden laatu;

2) onko velallisella häneltä saatava ja saatavan peruste ja määrä;

3) onko hän tehnyt velallisen kanssa sellaisen sopimuksen tai järjestelyn, jolla saattaa olla merkitystä etsittäessä velallisen ulosmittauskelpoista varallisuutta, ja sopimuksen tai järjestelyn lähempi sisältö; sekä

4) ne velallisen työsuhdetta ja palkkaa koskevat tiedot samoin kuin osoite- ja puhe-

linitiedot, jotka hänellä on velallisen työnantajana.

Jos muussa laissa on säännös ulosottoviranomaisen oikeudesta salassapitosäännösten estämättä saada asianomaiselta tietoja, on sitä noudatettava.

Ulosottomiehellä on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot maksutta. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske automaattisen tietojenkäsittelyn avulla luovutettuja tietoja.

Jos sivullinen kieltäytyy antamasta häneltä pyydettyjä 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja tietoja, ulosottomies voi velvoittaa hänet antamaan tiedot määräajassa sakon uhalla. Uhkasakko asetetaan ja tuomitaan maksettavaksi 39—41 §:n mukaisesti.

34 f §

Täytäntöönpanoa varten välttämättömien tietojen saamiseksi ulosottomiehellä on yksittäisessä ulosottoasiassa oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta yhteisöltä 34 e §:ssä säädettyjen tietojen lisäksi:

- 1) velallisen tuloja ja varallisuutta koskevat tiedot;
- 2) velallisen työ- ja palvelussuhteita sekä eläkkeitä koskevat tiedot; sekä
- 3) velallisen osoite- ja puhelintiedot samoin kuin muut yhteydenottoon tarvittavat tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja hankittaessa on otettava huomioon, ettei ulosottoviranomaisen haltuun joudu ulosottoasian käsittelyyn kuulumattomia arkaluonteisia henkilötietoja.

Jos muussa laissa on säännös ulosottoviranomaisen oikeudesta salassapitosäännösten estämättä saada tietoja asianomaiselta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta yhteisöltä, on sitä noudatettava.

Ulosottomiehellä on oikeus saada 1 ja 3 momentissa tarkoitetut tiedot maksutta. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske automaattisen tietojenkäsittelyn avulla luovutettuja tietoja.

34 g §

Jollei muualla laissa toisin säädetä, ulosottoviranomainen tai ulosottomiehen toimeksiannosta tehtävää suorittava muu henkilö ei saa ilman asianomaisen lupaa paljastaa muulle kuin ulosottoviranomaiselle eikä käyttää omaksi tai toisen hyödyksi tietoja,

jotka koskevat toisen liike- tai ammatissalaisuutta, yksityisen henkilökohtaisia oloja tai sellaisia velallisen tai sivullisen taloudellista asemaa koskevia tietoja, jotka ulosottoviranomainen on hankkinut ulosottoselvityksessä tai muutoin täytäntöönpanossa. Ulosottomiehen päätös ja toimitusta koskeva pöytäkirja ovat kuitenkin aina julkisia lukuun ottamatta ulosottoselvitystä koskevaa pöytäkirjaa, joka on pidettävä salassa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulosoton hakijalla on oikeus ulosottoviranomaiselta saada tietoonsa ulosottoselvitys sekä muu ulosottoviranomaisen hankkima velallisen taloudellista asemaa koskeva tieto. Ulosottomies saa ilmoittaa hakijalle myös tiedossaan olevat takaisinsaantikanteen nostamiseksi tarpeelliset tiedot. Hakija ei saa muutoin kuin ulosottoa, takaisinsaantia, konkurssiin asettamista tai yrityksen saneerausmenettelyn aloittamista koskevassa asiassa paljastaa tai käyttää omaksi tai toisen hyödyksi ulosottomieheltä saamiaan tässä momentissa tarkoitettuja tietoja.

Ulosottomies saa antaa tarpeellisia tietoja syyttäjä- tai esitutkintaviranomaiselle, jos on syytä epäillä, että velallinen on saattanut syyllistyä rikokseen. Ulosottomies saa antaa tarpeellisia tietoja myös veroviranomaiselle, työviranomaiselle, konkurssi-asiamiehelle tai muulle viranomaiselle havaitsemistaan velallisen väärinkäytöksistä. Ulosottomies ei kuitenkaan saa antaa toiselle viranomaiselle tietoja velallisen väärinkäytöksistä, jos tieto näistä on saatu henkilöltä, joka olisi oikeudenkäynnissä oikeutettu tai velvollinen kieltäytymään todistamasta kyseisistä seikoista, eikä myöskään sivulliselta itseltään saamiaan tietoja tämän väärinkäytöksistä.

Rangaistus tässä pykälässä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

4 luku

Ulosmittauksesta

10 §

Sivullisen väite siitä, että hän omistaa velallisen hallinnassa olevaa irtainta omaisuutta, ei estä sanotun omaisuuden ulosmittaamista tai muuta täytäntöönpanoa, ellei sivullinen heti voi todistaa omistusoikeuttaan.

Ulosottomies voi ulosmitata myös sellaisen irtaimen omaisuuden, joka on sivullisen hallinnassa mutta joka olosuhteista päätellen todennäköisesti kuuluu velalliselle. Kysymys sivullisen omistusoikeudesta voidaan saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi niin kuin 9 luvun 6—13 §:ssä säädetään. Jos sivullisen hallinnassa ollut omaisuus on ulosmitattu tämän pykälän nojalla ja sivullinen tekee omistusoikeutta koskevan väitteen, osoitus täytäntöönpanoriitakanteen nostamiseen on aina annettava.

7 luku

Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpano

17 §

Jos ulosottoselvityksessä tai muutoin täytäntöönpanossa käy ilmi, että velallinen on luovuttanut tai antanut pantiksi omaisuutta sivulliselle oikeustoimella, joka todennäköisesti voidaan peräyttää 3 luvun 35 §:n nojalla, eikä asia siedä viivytystä, ulosottomies voi heti määrätä luovutetun tai pantatun omaisuuden pantavaksi takavarikkoon. Lukuun ottamatta vakuuden asettamista koskevia säännöksiä, takavarikko pannaan täytäntöön noudattaen soveltuvien osin, mitä tässä

Helsingissä 21 päivänä helmikuuta 1997

luvussa säädetään. Jos pantattu omaisuus kuitenkin voidaan ulosmitata, takavarikkoa ei saa määrätä.

Ulosottomiehen on heti sopivalla tavalla ilmoitettava toimitetusta takavarikosta sivulliselle, jollei hän ole ollut toimituksessa läsnä, sekä tiedusteltava hakijalta, haluaako hän, että takavarikko pidetään voimassa. Takavarikko on voimassa enintään kaksi viikkoa sen määramisestä. Jos hakija sanotun määräajan kuluessa esittää ulosottomiehelle käräjäoikeuden antaman asiaa koskevan turvaamistoimipäätöksen, ulosottomiehen määräämä takavarikko on voimassa, kunnes käräjäoikeuden päätös voidaan panna täytäntöön, kuitenkin enintään kaksi viikkoa päätöksen antamisesta. Ulosottomiehen määräämä takavarikko on heti peruutettava, jos hakija ilmoittaa, että hän ei halua hakea käräjäoikeudelta oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa tarkoitettua turvaamistointa, taikka jos käräjäoikeus on hylännyt tai jättänyt tutkimatta sitä koskevan hakemuksen.

Päätökseen, jolla ulosottomies on määrännyt omaisuuden 1 momentissa tarkoitettuun takavarikkoon, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä maaliskuuta 1997.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*